3° Πανελλήνιο Συνέδριο
Ιατρικής Φυσικής

27° Διαπανεπιστημιακό Συνέδριο
Ακτινολογίας

Περιτονίτιδα και ενδοκοιλιακά αποστήματα σε άρρεν παιδί με κοιλιοπεριτοναϊκή παροχέτευση και ο ρόλος του υπερηχογραφήματος.

Γρηγοράκη Βιργινία[1], **Σίμου Θεοδώρα[1]**, Μπούτλα Βάγια[1], Ζωδιάτης Ανδρέας[1], Ζαρίφη Μαρία[1]

[1]Ακτινολογικό Τμήμα, Γενικό Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία»

30, 31 ΟΚΤ + 1 ΝΟΕ
2026

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
- ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ, ΛΑΡΙΣΑ

Οργάνωση

ΕΦΙΕ
Ένωση Φυσικών Ιατρικής Ελλάδος

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΛΛΕΓΙΟ ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΑΣ

Εισαγωγή

- Η πιο συχνή επιπλοκή των καθετήρων κοιλιοπεριτοναϊκής παροχέτευσης είναι η *επιμόλυνση* τους σε ποσοστό περίπου 5-20%.

- Η επιμόλυνση μπορεί να συμβεί άμεσα μετά την τοποθέτηση της παροχέτευσης ή όψιμα μετά την πάροδο έξι μηνών. Οι συχνότεροι παθογόνοι μικροοργανισμοί ανήκουν στην κατηγορία του σταφυλόκοκκου.

- Η επιμόλυνση του καθετήρα μπορεί να εκδηλωθεί με *νευρολογικές διαταραχές* ή με συμπτωματολογία *οξείας κοιλίας*.

- Σε περιπτώσεις οξείας κοιλίας, απαιτείται άμεση απεικονιστική διερεύνηση , ιδίως με υπερηχογράφημα στον παιδιατρικό πληθυσμό, για την ανάδειξη *ενδοκοιλιακών επιπλοκών*, όπως οι ψευδοκύστεις, η περιτονίτιδα και τα ενδοκοιλιακά αποστήματα.

- Επίσης, δύναται να αποσαφηνιστεί η προέλευση της ενδοκοιλιακής λοίμωξης, η οποία μπορεί να αποδοθεί σε έτερη παθολογία εντός της περιτοναϊκής κοιλότητας, όπως η οξεία σκωληκοειδίτιδα.

Μέθοδοι & Υλικά

- Πρόκειται για άρρεν παιδί 4 ετών, με καθετήρα κοιλιοπεριτοναϊκής παροχέτευσης, το οποίο προσκομίσθηκε στο Τμήμα Επειγόντων Περιστατικών(ΤΕΠ) του νοσοκομείου μας, με εμπύρετο , διάχυτο κοιλιακό άλγος και μετεωρισμό κοιλίας από 3ημερου.

- Στον εργαστηριακό έλεγχο που διενεργήθηκε ανευρέθηκαν υψηλοί δείκτες φλεγμονής.

Αποτελέσματα

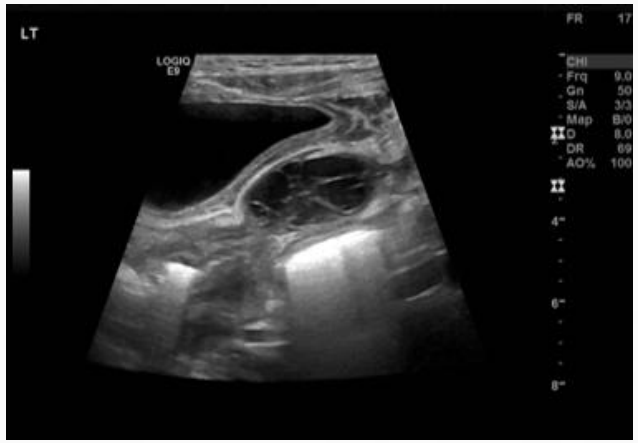
- Το υπερηχογράφημα ανέδειξε αυξημένη ηχογένεια του μεσεντέριου λίπους σε όλη την κοιλιακή χώρα, ενώ οι εντερικές έλικες απεικονίσθηκαν χωρίς κινητικότητα και με μέτρια ποσότητα ελεύθερου ηχογενούς υγρού μεταξύ τους(Εικ.1).

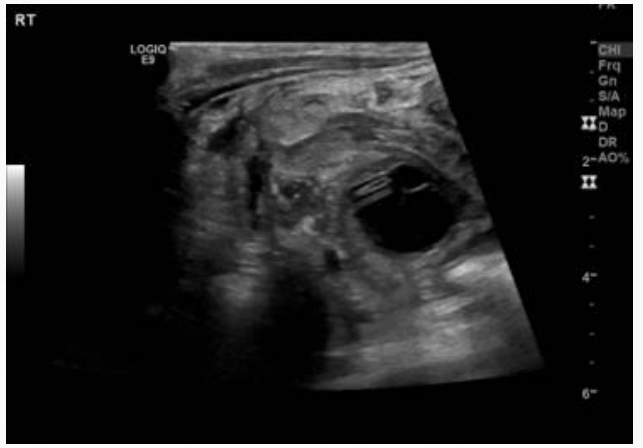
- Παράλληλα, στον ευθυκυστικό χώρο εντοπίστηκαν τέσσερις παχυτοιχωματικές συλλογές με διαφραγμάτια εντός αυτών, που αποδόθηκαν σε αποστηματικές κοιλότητες(Εικ. 2).

- Το περιφερικό άκρο του καθετήρα εντοπίσθηκε σε επαφή με μία έτερη, αντίστοιχης μορφολογίας συλλογή στο υπογάστριο, με υπερηχογραφικά ευρήματα πιθανότερο συμβατά με επιμολυσμένη ψευδοκύστη(Εικ.3).

- Κρίθηκε απαραίτητη η χειρουργική παρέμβαση για την αφαίρεση του καθετήρα και τοποθέτηση προσωρινής παροχέτευσης, ενώ πραγματοποιήθηκε και παροχέτευση των αποστηματικών κοιλοτήτων ενδοκοιλιακά. Απομονώθηκε τόσο από την καλλιέργεια του εγκεφαλονωτιαίου υγρού όσο και από την καλλιέργεια του περιτοναϊκού υγρού ο μικροοργανισμός Staphylococcus aureus(MRSA), επιβεβαιώνοντας την επιμόλυνση του καθετήρα.

Εικ.1(Υπερηχογράφημα): Αυξημένη ηχογένεια μεσεντερίου λίπους, παρουσία ηχογενούς, ελεύθερου υγρού και εντερικές έλικες χωρίς περισταλτισμό.
Εικ.2(Υπερηχογράφημα): Παχυτοιχωματικός σχηματισμός με διαφραγμάτια εντός αυτού στον ευθυκυστικό χώρο.
Εικ.3 (Υπερηχογράφημα) : Το περιφερικό άκρο του καθετήρα κοιλιοπεριτοναϊκής παροχέτευσης απεικονίσθηκε εντός σχηματισμού που πιθανώς αντιστοιχούσε σε ψευδοκύστη.

Συμπεράσματα

Σε παιδιατρικούς ασθενείς με καθετήρα κοιλιοπεριτοναϊκής παροχέτευσης και συμπτωματολογία οξείας κοιλίας κρίνεται σημαντική η λεπτομερής εξέταση με υπερηχογράφημα για την:

- ‘Αμεση διάγνωση ενδοκοιλιακών επιπλοκών εξαιτίας της επιμόλυνσης του καθετήρα.
- Διαφορική διάγνωση της οξείας κοιλίας και τον αποκλεισμό άλλων αιτιών.

Βιβλιογραφία

1. Coley BD, Kosnik EJ. Abdominal complications of ventriculoperitoneal shunts in children. Semin Ultrasound CT MR. 2006 Apr;27(2):152-60. doi: 10.1053/j.sult.2006.01.009. PMID: 16623369.

2. Kaestner S, Fraij A, Fass J, Deinsberger W. Ventriculoperitoneal Shunt Infections Cause Acute Abdomen and Peritonitis: A Case Series. J Surg Res. 2020 Apr;248:153-158. doi: 10.1016/j.jss.2019.11.029. Epub 2019 Dec 31. PMID: 31901642.

3. Bin Saqyan T M, Basunbul L I, Badahdah A , et al. (October 21, 2021) Abdominal Pseudocyst: A Rare Complication of Ventriculoperitoneal Shunts. Cureus 13(10): e18956. doi:10.7759/cureus.18956

